

Et Brev fra „Kongen af Island“.

Ved **Albert Fabritius.**

Imellem det kongelige Bibliotheks Breve findes følgende fra Kongen af Island, Jürgen Jürgensen, til hans Broder Fritz Jürgensen.

En nærmere Omtale af Brevskriveren maa vist antages for overflødig; han turde være tilstrækkeligt bekendt gennem sin Selvbiografi (udg. af James Francis Hogan, overs. af U. v. Ripperda, Kbh. 1892), J. C. Johansens Afhandling »Kong Jørgen Jørgensen« (Museum 1892, II., S. 65—113, 221—59), og de Smaating, der nu og da er fremkommet om ham. Naar jeg her fremdrager dette Brev, er Grunden den, at det forekommer mig at kaste ligesom et mildere Skær over det — ikke altid lige tiltalende — Billede, han giver i sin Selvbiografi, mere personligt, saaledes som det — under Indtrykket af Dødsbudskaberne hjemmefra — er skrevet til en Broder og ikke, som Selvbiografien, for en større Læsekreds. Jeg har valgt at gengive det, naar enkelte Linier undtages, paa Engelsk skrevne Brev i Oversættelse, idet jeg dog har holdt mig saa tæt op til Originalens Ordvalg som muligt. De paa Dansk skrevne Dele af Brevet er anført i Citationstegn.

Derimod vilde det maaske være paa sin Plads hertil at knytte nogle faa Bemærkninger om hans Slægt, ogsaa som et Supplement til den af U. v. Ripperda givne Stamtavle.

Jürgen Jürgensen var Søn af den bekendte Hofurmager Jürgen Jürgensen, en Mand, der, som saa mange andre af sin Samtid forøvrigt, havde Blikket aabent for en fabrikmæssig Tilvirkning af sit Haandværks Produkter. Som omtalt af C. Nyrop (Tidskr. f. Industri VI 1905) grundlagde han i 1781 en Fabrik i sin Ejendom paa Østergade, men flyttede den 1785 til Kirke Hvalsø, sikkert under Indflydelse af sin Svoger, Hofjuvelerer Friderich Fabritius, der havde oprettet en »Plæt- og Laquerfabrique« i Kirke Saaby, hvortil Stødet var blevet givet af dennes Svoger, Sognepræsten i K.-Saaby Thomas Severin Heiberg, der havde et Floret- og Baandspinderi samme Sted. Han blev gift 1775 c. $28/_{11}$ med Anne Leth Bruun, * 1755, fremst. i Antvorskov Slotskirke $21/_{7}$, † $15/_{8}$ 1828, Datter af Amtsforvalter over Antvorskov og Korsør Amter Urban Bruun og Anna Elisabeth Abbestée. I Ægteskabet var der 5 Sønner og 1 Datter.

- Urban Bruun Jürgensen, * $5/_{8}$ [d. Nikolaj K. $13/_{8}$] 1776, † $14/_{5}$ 1830. Moderen var død 1828, som ovenfor omtalt, der hengik saaledes en rum Tid før Jürgen Jürgensen fik Meddelelsen herom. Urban, der var blevet gift i Neuchâtel 1801 med Sophie Henriette Hoüriet, efterlod sig af 5 Sønner og tre Døtre kun 3 Sønner: Urmager Louis Urban Jürgensen, * $28/_{6}$ 1806, † $27/_{7}$ 1867, gift med sin Kusine Annette Birgitte Leth Horstmann, Urmager Jules Frederik Jürgensen, * $27/_{7}$ 1808, † $12/_{12}$ 1877 og Oberst Fritz Jürgensen, * 1817, † $30/_{1}$ 1891.

2. Jürgen Jürgensen, Kongen af Island, * $\frac{7}{4}$ [d. Nikolaj K. $\frac{9}{4}$] 1780, † 1845 i Van Diemens Land (se dog »Museum« 1892, II. 251).
3. Anna Cathrine Frederikke Jürgensen, * $\frac{18}{4}$ [d. Nikolaj K. $\frac{9}{5}$] 1781, † $\frac{2}{1}$ 1837, var gift med sin Halvfætter, Major August Jacob Gregorius Vilhelm Horstmann, i hvilket Ægteskab der var tre Børn: den ovennævnte Annette Birgitte Leth H., Jürgen og Frederik Horstmann.
4. Frederik, * $\frac{6}{7}$ (d. Nikolaj K. $\frac{31}{7}$) 1785.
5. Fritz Jürgensen, d. i Slotskirken $\frac{20}{9}$, 1787, † 1843. Urmager; gift med Marie Elisabeth Dichmann, havde to Børn: Sophie, * 1813, gift $\frac{2}{6}$ 1835 Lieutenant Christian Nees, og den bekendte satiriske Tegner Fritz Jürgensen, * $\frac{25}{10}$ 1818, † 1873.
6. Marcus Jürgensen, Toldforvalter, der angives født 1798, hvad Nyrop har rejst Tvivl om, da han ikke kunde finde ham i Nikolaj Kirkes Daabsprotokol. Faderen var imidlertid 1785 blevet Hofurmager, hvorfor den ovennævnte Fritz J. og Marcus begge blev døbt i Slotskirken, Marcus $\frac{12}{3}$ 1798.

Den Frøken Møller, som Jürgensen i sit Brev omtaler at have hørt paa Christiansborg Slot, er Cathrine Møller, * $\frac{20}{11}$ 1760 g. 1789 m. J. Berthelsen, g. 2. G. 1797 m. Skuespilleren Peter Jørgen Frydendahl, og død $\frac{30}{11}$ 1831; om denne udmærkede Sopransangerinde henvises iøvrigt til Biogr. Lex. V 467.

Van Diemens Land, 11. September 1835.

»Min dyrebare Broder Fritz — min elskede Ven.

Du maa igiæn undskyldte mig, for at skrive paa Engelsk, for jeg udtrykker mig saa slet paa Dansk, saa ufølsom, Ligesom mit Hjerte var kold, naar det er varm med den største Kierlighed til mine Brødre og Syster i Dannemark. — Hvad angaar Affairer jeg kan skrive paa Dansk, men Affairer af alle Slags synes til mig af Liden Vægt naar jeg tænker paa de andre Efterretninger nævned i dit Brev. Jeg har imodtaget dine to Breve af den 11. April oc den 18. April med en Liden Sædel i den sidste og nu«

Min kæreste Broder og Ven fra mine Barndomsdage! —

Den Modgang, jeg længe har ventet vilde hjem søge mig, er kommet; min kære, alderstegne Moder forlod dette Liv uden at have noget sikkert Kendskab til min Skæbne, og jeg er overvældet af Sorg ved Tanken om, at min Lods Usikkerhed skulde have været en Kilde til Bekymring for hendes moderlige Bryst i hendes

Livsløbs sidste, lange Stunder. Ogsaa Urban, min kære Urban har forladt dette Liv. Jeg er her saa alene og saa fjernt fra min Ungdoms Scener, fra alle disse kære, som Himlen — ved Blodets Baand — bestemte som mine Ledsagere paa min Rejse gennem denne Verden. Jeg føler den dybeste Sorg, den bitreste Smerte. Jeg havde netop længe forestillet mig, at jeg skulde høre om sørgelige Ulykker hjemmefra, og derfor vilde jeg ikke skrive til Danmark. De frygtelige Varsler, som for Aar siden fyldte mit Sind, er blevet for skæbnesvangert og for sikkert opfyldte. Da jeg til at begynde med ankom hertil, besluttede jeg mig til ikke at skrive hjem, og, hvis det var muligt, at sky Nyt fra Hjemmet; jeg besluttede mig til aldrig nogensinde mere at blive besværlig for min Familie. Livet er for det meste kun usikkert, og jeg frygtede for at høre om Tabet af dem, som jeg kunde ønske maatte nyde en lang og ærverdigg Tilværelse. Filosofiens Trøstegrunde yder mig ingen Lettelse, jeg føler og begræder Tabene, der kommer saa meget haardere for mig, som de kommer pludseligt, skønt de er at vente i de menneskelige Begivenheders almindelige Løb. Du havde Ret, naar Du betegnede Urban som en talentfuld Mand, han var en Mand af ualmindeligt store Talenter; men hans rolige og følsomme Sind regulerede hans Opførsel i Livet og gjorde hans Kundskaber nyttige for hans Land. Saaledes var Urban, han skyede Glimren og blev dobbelt æret derfor. Du var dengang en lille Dreng og husker maaske ikke de første Sygdomskim, der senere altid gjorde Urban svag. — Da han en Dag gik ud paa Nørrefælled, saa han en Tyr, og som Du ved, nærrede vi frygtelige Tanker om Tyre, og da Dyret syntes at styre henimod ham, løb han hurtigt sin Vej; ved at gøre dette blev han stakaandet, og dette viste sig stadig siden hos ham. Gud bevare hans Sjæl i evig Ro, gid hans Hustru og Børn maatte gaa gennem Livet uden at blive udsat for de menneskelige Ulykkers Storme og gaa med oprejst Hoved i denne Verden, som deres ærverdige, retskafne og gode Fader gjorde det.

Og hvad dig angaar, Fritz, min Broder og Ven, saa kender jeg fuldtvel dit Hjertes Godhed, jeg værdsætter dit broderlige Ven-skab med en Følelse saa inderlig, som Du kun svagt kan forestille dig og maaske næppe tiltro mig. Jeg husker, da jeg i 1806 efter en lang Fraværelse fra mit fædrene Land — jeg vendte tilbage efter en ærefuld Løbebane, men fattig, fordi min Ulykkes Ubesindighed trods mine Bestemmelser aldrig vilde tillade mig at samle denne Verdens Skatte — da var det, at Du, Fritz, stillede min Fortvivlelse, Du kølnede min Sjæls Lidenskaber og handlede som en Broder og Ven. Du kan huske, hvad der hændte paa Vennelyst, min elskede Trines lykkelige og smilende Opholdssted. Jeg dvæler ved disse Billeder fra tidligere Dage med en melankolsk Tilfredsstillelse, skønt Billederne

bedrøver mig, og jeg kan ikke undertrykke de Taarer, som trænger sig frem i mine Øjene ved Erindringen om min Kærlighed, min bedste Sympathi, min dybeste Anger. Du taler oprigtigt og retfærdigt i dit Brev, naar Du bemærker: »Du har saa ofte havt Lejligheder at gjøre en eclatant Carrière, Hvad kunde der ikke være for dig selv og til Hæder for din Familie.« Men jeg frygter for, at en Tilbøjelighed for Spil ikke var den eneste Fejl, der stod i Vejen for min Førfremmelse. Mine Lidenskaber var alle af en stormfuld Art, og da Du sidst fik Mistanke derom, eller opdagede det, var mit Bryst bevæget af en Mangfoldighed af dybe Tanker, der alle skulde tjene til at gøre mig bemærket. Det første, jeg mærkede, var en Dag, da jeg overværede en hellig Concert i det gamle Christiansborg Slot. Jeg var kun Dreng dengang og saa Jfr. Müller, senere Madame Berthelsen, der. Alt imedens denne Sangerinde optog hele min Opmærksomhed, spekulerede jeg paa, hvad jeg kunde gøre for at hæve mig over mine Lige, og dengang syntes jeg ikke, at der var noget saa stort som en tysk Greve; jeg var det allerede i Tankerne. Af saadanne Grunde valgte jeg siden efter Oceanet som det Element, der egnede sig bedst til Heltegerninger. Midt i vore Sorger, i det som er saa alvorligt og bedrøveligt, tror jeg, Du vil smile af, hvad jeg har fortalt dig ovenfor. Saa gik jeg paa, i det jeg skjulte mit Indre som en Hemmelighed for alle, og fuldstændigt besluttet paa at gribe den første Lejlighed til at udføre noget, der kunde tales om. Jeg kom til Island og udførte der, hvad Du saa godt kender. Det var ikke Kærlighed til Friheden, ej heller Had til og Misfornøjelse med min Konge, der indvirkede paa mig ved den Lejlighed. — Danmarks Frederik, Odins Søn, den direkte Efterkommer af den berømte Wittekind, den kejserlige østrigske Krones Rædsel, maa altid være Genstand for Omsorg og Hengivenhed hos enhver Dansk. Da jeg forlod Island, kunde ingen huse større Ærbødighed end jeg for denne kloge og gode Monark, der havde bevist, at han var en Fader og Velgører for sit Folk; han regerede os saa klogt og med saadanne blide Tøjler, at jeg langt — langt hellere vilde leve under hans Scepter end i disse Stater, hvor Beboerne er i stadig Krig med hverandre, idet de gør Frihed og Religion til Feltraab i Stridighederne — Herskesyge og Blodsudgydelse. Under Frederiks Regime gik vi uskyldigt og lykkeligt fremad indtil den ulykkelige Stund, da Stridsøkserne (!) fra Vesten kom over Nordsøen og i ful Ondskab og under falske Foregivender skød [sic.] til Maals efter vore Kirke-taarne, ødelagde vor retmæssige Ejendom, bortførte vore bedste Forsvarsmidler og til Slut tog Norges Krone fra dens retmæssige Ejers Pande og satte den paa Hovedet af en fransk General. Du vil derfor se, min kære Fritz, at jeg i mit Livsløb har været under den daarlige Indflydelse af andre Lidenskaber end Spillet.

Og nu kommer jeg til min Anna Catharine Frederica Jørgensen, min Trine, min eneste og altid elskede Søster. Hun maa føle og vide, at jeg nærer den dybeste Hengivenhed for hende. Hun har aldrig været ude af mit Sind, og her maa jeg igen bitterligt fortryde den Ligeegyldighed, eller maaske rettere, den Ufølsomhed fra min Side, der havde den Indflydelse paa mig, at jeg ikke arbejdede saaledes paa at blive en Støtte for min Familie, som jeg burde. Jeg beklager Daarskaber, som fører andre med sig. — Imidlertid nyder jeg et usædvanligt godt Helbred. Forskellen mellem nu og da jeg var tredive, føler jeg næsten ikke. Stadig Bevægelse og Ophold i fri Luft i et sundt Klima har bevaret min Konstitution temmelig usvækket. Jeg haaber og beder til Gud, at jeg maa kunne anvise mig selv en fremtidig Løbebane, der kunde være noget mere til Gavn for min altfor længe tilsidesatte Familie — og især for min Trine, under hvis gæstfri Tag paa Vennelyst jeg tilbragte saa mange lykkelige og rolige Timer. Fortæl hende fra mig som et Bevis paa min urokkelige Hengivenhed, at jeg forleden, da jeg rejste gennem Landet, opholdt mig hos en god Ven, en Landmand Hr. David Barber, hvis lille Datter skulde døbes den følgende Dag. Hun blev opkaldt efter Trine, Anna Catharine Frederica Jørgensen, saa der er en af samme Navn i Van Diemens Land. Jeg vil skrive til dig paa Dansk, hvor meget jeg ærer Trine.

Du maa selvfølgelig hilse Marcus fra mig og fortælle ham, at jeg tager levende Del i hans Velfærd. Han var ung, da jeg forlod Danmark, men han kan ikke have glemmt, at han hurtigt tog Kommandoen over mig, da vi var hjemme sammen, og naar jeg ikke nøjagtigt behagede ham, kunde han give mig nogle alvorlige Spark over Skinnebenet. Han og Urbans nydelige ældste Dreng kunde ikke altid komme lige godt ud af det sammen; naar de spillede Kort, vilde Nevøen ikke ved alle Lejligheder yde Onklen den fornødne Respekt, og der var meget Vrøvl.

Du er ganske tavs om dine Børn, og om hvormange Du har; jeg hører intet om Annette og Jørgen Horstmann, heller ikke om Urbans Børn, eller om hvorvidt Marcus er gift; alt dette interesserer mig, og jeg haaber, at Du snart vil underrette mig derom. Der er ogsaa nogle Venner fra min Ungdom, som jeg ikke kan glemme, især Wimmerhøy, Berthelsen og Heiberg.

Du skriver til mig, at Du i dine næste Breve vil sende mig »Times«, som giver nogle Commentarer til en Bog, jeg har skrevet med Titlen: Christusreligionen er Naturreligionen, i hvilke Commentarer »Times« især hentyder til min Lidenskab for Spil. Jeg har set den Avis, for her i Van Diemens Land er vi liberalt forsynede med alle engelske Blade, saavel som ogsaa med Aviser fra Indien, Forenede Stater og de britiske Kolonier. For at vise dig de oplyste Tilstande i van Diemens Land behøver jeg blot at bemærke, at vi

her har 7 Aviser, som hver udkommer to Gange om Ugen, foruden en Tidende, to Avertissementsblade og to aarlige Annaler eller Almanakker omfattende Botanik, Landbrug og meget statistisk Materiale. Jeg skal snart sende dig et Exemplar af hver af disse, som maaske kan have Interesse for de Lærde i Danmark.

Hvad angaar denne Sag, vil Du maaske give Stødet til, at der bliver forespurgt i London angaaende Udfaldet af min »Christusreligionen«, for jeg har kun faaet en Opgørelse, men har aldrig kunnet faa at vide, om andre Indtægter er knyttet dertil; i saa Fald er jeg sikkert berettiget til dem. Jeg var to Aar om at fuldføre dette Arbejde, idet jeg anvendte megen Tænkning og Flid; eftersom man gaar fremad i Kundskaber, kunde jeg nu tilføje mere, som kunde befæste min Stilling paa et varigt og sikkert Grundlag, og hvis passende Lejligheder skulde tilbyde sig, vil jeg ikke undlade at offentliggøre nogle Tillægsbemærkninger, førend jeg dør. I denne Koloni har jeg ogsaa offentliggjort nogle Piecer, hvoraf jeg ved Lejlighed skal sende nogle Exemplarer til Danmark.

Jeg fortalte dig noget om en Benaadning »fra den Engelske Regjering«. Jeg skrev hjem med samme Post som Brevene til dig, og bad om en »fri Benaadning«, med den eneste Betingelse, at jeg ikke mere vendte tilbage til United Kingdom. Denne Benaadning er nu ankommet hertil, og jeg kan nu rejse hele Jordkloden rundt uden Forhindring, med Undtagelse af Storbritannien, og det Land ønsker jeg ikke at se mere. Det var mit Haabs Ødelæggelse og min Lykkes Grav. Jeg blev haardt og uretfærdigt behandlet, og omkring 15 lange Aar har jeg henslæbt min Tilværelse i Fangenskab.

Dog maa jeg sige, at jeg siden min Ankomst til denne Koloni er blevet behandlet godt baade af Regeringen og af Indbyggerne. Jeg har aldrig følt eller kendt Slaveriets Kvaler, men har faaet overdraget ærefulde Hverv, skønt i en saa anstrengende Tjeneste og af en saadan Karakter, at de forhindrede mig i at pleje mine egne særlige, private Interesser. Der er faa, som er bedre kendt med denne Ø, dens Bjerge, Kløfter og Floder, end jeg. Jeg indlægger nu en Forestilling til det britiske Statssekretariat for Kolonierne og beder dig have den Godhed at lade den rigtigt overlevere gennem den britiske Ambassadør i København eller den danske Minister i London. Denne Forestilling vil især vise dig, hvad jeg har været beskæftiget med i denne Koloni. Der vil ikke være nogen Vanskelighed ved at faa min Ansøgning bevilget. Gennem min lange Løbebane og min Omgang med Englænderne har jeg, bortset fra al deres medfødte Hovmodighed, altid fundet dem elskværdige overfor ubekendte og fremmede. Der er en Slags Medlidenhed i enhver Englænders Sind mod en fremmed, der bor imellem dem. De ser paa en saadan, som om han var borte fra den naturlige Beskyttelse

og støtter ham mere aabent og ædelt. — Den britiske Regering svarer altid høfligt paa Meddelelser, som kommer fra fremmede.

Før jeg var rigtigt underrettet om, hvorledes Sagerne stod hjemme, skrev jeg til Mesrs. Gore i London og forsynede dem med Generalfuldmagt, men det skulde jeg ikke have gjort, thi saa havde min lille Arv været det eneste Spørgsmaal. I Virkeligheden har det altid været mig uforstaaeligt, at der aldrig er blevet aflagt noget rigtigt Regnskab, i det mindste ikke mig bekendt, for de Priser, jeg tog i Begyndelsen af 1808 »The Spring« af Danzig, »Sally« af London og den svenske »Flyvefisken«. Nu forstaar jeg, at Herr Lund eller Lind, den første Ejer, og andre Ejere af »Admiral Juel« har taget hele »Admiral Juel«s Værdi af Priserne, efter at det var opbragt. Dette kunde de ikke gøre, det stod ingen Steder i vor Kontrakt, og saaledes var der aldrig nogensinde blevet gjort før i denne Verden. Jeg var berettiget til en Ottendedel af det hele, fri for alle Afdrag. Og det var i Kraft af mine Prisepenge, at jeg trak de Veksler, Du hentyder til, i Favør af Knutzen, Ricordon, Agier og andre. De tre Skibe maa med deres Ladninger være blevet solgt til høje Priser, og det var derfor, at jeg gav John Gore & Co. Generalfuldmagt for om muligt at faa, hvad jeg skulde have. Den danske Regering burde underrettes, for Ejernes Forskud, især til Officerer og Sømænd, var ikke store nok til senere at blive fradraget deres Prisepenge. For at vise dig, hvor godt vi fortjente vor Andel, skal jeg fortælle dig, at vi havde at gøre med en af de stolteste og hurtigst sejlende Krigsslupper i den engelske Marine, der førte tre Gange saa meget Metal som jeg og 37 Mand flere end »Admiral Juel.« Da jeg saa »Sappho« holde ned imod mig, gjorde jeg intet Forsøg paa at undslippe, men gik straks i Lag med Fjenden, idet jeg gav ham den første Bredside. Vi laa i knapt et Bøsseskuds Afstand fra »Sappho« og gav hende 17 Bredder i Løbet af 44 Minutter, og havde ikke mere end en eller to Salver Krudt tilbage. Vor Storgaffel, Klyverbom, Master og Sejl var alle skudt bort eller meget ødelagte, saa at vi ikke længere kunde manøvrere »Admiral Juel«, og »Sappho«, der var i Stand til at sejle rundt om os, kunde beskyde os langskibs, som hun vilde. Vi prøvede paa at borde hende, og havde vi gjort det, vilde vore stolte, stærke Nordmænd og Danskere uden Tvivl have været en haard Nød at knække for de vejrbidte Mænd ombord paa »Sappho«, men Englænderne var for forsigtige til at komme os saa nær. — Da vi omsider kom ombord paa »Sappho«, saa vi, at hun havde 4 dræbte og 6 saarede, og 11 Karonader var sprængt af Lavetterne. Det var i høj Grad harmeligt, thi havde vi blot kunnet holde ud 20 Minutter endnu, var vi undsluppet.

Du vil deraf se, at vi ærligt har fortjent Prisepengene og bør

have dem. Kan man ikke indse dette? Det hele synes mig besynderligt og mystisk.

Hvad angaar mine fremtidige Bestemmelser i Livet vil jeg — saavidt det kommer an paa mig selv — blive her i Landet, indtil jeg kan faa Svar fra dig paa dette Brev, det vil vare omkring et Aar, og skulde jeg nogensinde forlade det, skal jeg ikke undlade at lade dig det vide i rette Tid.

Da jeg ikke har faaet nogen Penge for den anden Veksel i Favør af John Gore — det er af liden Betydning, om den er betalt eller ej — mener jeg derfor, at Du ikke maa sætte dig i den mindste Ulejlighed derfor. Du maa gøre, hvad der er mest behageligt for dig selv og Familien. Frygt ikke for mig. »Der falder ikke en Spurv til Jorden uden vor himmelske Faders Vilje.«

Nu, min kære Fritz, har jeg forklaret mig selv saa godt og saa fuldt, som jeg kan, men dette er jeg bange for: Du siger, at din Helbredstilstand er daarlig, og Trines ogsaa. Det fylder mig med en ubegribelig Ængstelse, for maaske bringer det næste Brev fra København mig en eller anden skæbnesvanger Efterretning, en frygtelig Ulykke, og det vilde knuse mit Hjerte.

Vor Families Medlemmer er revet fra hinanden, og derfor maa det være vor Pligt at knytte vore Baand saa meget som muligt. Jeg vil for Fremtiden gøre mig det til en Regel af skrive regelmæssigt hvert halve Aar til dig, og Du maa gøre det samme til mig. Hvis noget skulde hænde dig, saa giv Marcus rigtige Instrukser, saa at jeg nu og da kan faa Efterretninger fra min Familie.

Jeg skal i rigtig Orden sende en statistisk Opgørelse hjem til Danmark over denne Ø, med særskilte Meddelelser om den umaadelige Handel og Samkvem med de australske Kolonier og det udstrakte Stille Hav. Jeg ser med Beklagelse, at Danmark — der i enhver Retning er godt beliggende for Handelen — mangler den commercielle Foretagsomhedsaand, der alene kan give en Forestilling om en Grad af Lykke, forudsat at Nationens Besiddelser er af begrænset Udstrækning. Hvorfor det danske Flag ikke skal ses paa disse Have forbavser mig, for Skibe fra de forenede Stater og England besøger i stort Antal de sydlige Øer, det er ikke noget ualmindeligt Syn paa een Gang at se 20 à 30 amerikanske Skibe paa Sandwichs Øerne. De fører den mest udstrakte Handel med disse Øer og handler derfra paa Kina og Indien. Englænderne misunder os med Jalousi denne Anseelse. Dog har jeg intet godt Haab dertil, thi jeg husker, at Grev Schimmelmänn i 1806 henviste mig til Assessor Herbst, da jeg foreslog, at danske Skibe skulde aabne et commercielt Samkvem med Sydhavet. Herr Herbst kom med saa mange Forhindringer, udtrykte saa megen Frygt og Tvivl og gjorde

Herr Duntzfeld og andre interesserede Købmænd bekendt med Planen, saa at den straks løb ud i Sandet.

Jeg skal imidlertid i mit næste Brev sende en rigtig Opgørelse hjem med mit Syn paa Spørgsmaalet. Det vil være til Nytte, men skulde Frygtsohmheden være stærkere end Erfaringerne, vil dette mærkelige kun afflokke mig Munterhed fra mit Standpunkt.

Siden jeg har modtaget dine to Breve har jeg været beskæftiget inde i Landet i en Afstand af 143 miles fra Hobarth, men jeg tager det stadig for indrømmet, at Købmændene her har faaet Ordre fra Herr Gore til at betale mig Beløbet for min Tratte til Qloo, og at han med et af de sidste Skibe har modtaget min Urkasse. Jeg skal være i Hobarth om circa 14 Dage og vil da erfare alt nærmere, — skønt, jeg har skrevet til Herr Gores Agent i Hobarth med sidste Post, saa jeg maa faa det at vide endnu i denne Uge, men jeg skal ikke destomindre sende dig et kort Brev om alle disse Ting med næste Post.

»Jeg finder det meget vanskeligt at forstaa det danske, da bogstaverne er saa smaae at jeg kan ikke tydelig gjøre ud alle Ordene. Du vil tage vare paa dette i næste Brev. Jeg forstaaer Fransk, saa hvad angaar vores Affairer, Du kunde skrive paa Fransk, omendskjøndt jeg kunde Let forstaae Dansk i større Figurer.«

I dette Øjeblik kastede jeg mine Øjne over det andet Brev, og før jeg kom til Enden, saa jeg og huskede den 18. April, en Dag som saa ofte har talt til min Erindring, og lykkelig skulde jeg have været, om dit Brev havde bragt mig det Budskab, at min kære Trine nød et godt Helbred. Hils hende kærligt fra mig og fortæl hende, hvor højt jeg elsker hende. Hils Marcus, og nu min kære Fritz, min Broder og Ven, lad mig nu takke dig for den venlige, ædle og retskafne Maade, Du har handlet imod mig paa. Gud velsigne Eder og gøre Eder alle lykkelige.

Din altid hengivne og trofaste J ø r g e n J ø r g e n s e n .

P. S. Da jeg talte om Wittekind, burde jeg mere rigtigt have sagt den kejserlige tyske Krone end den kejserlige østrigske, for jeg tror ikke, at den østrigske Hertug da var en Kejser, men Karl den Store.
